

ACCOUNTANTSVERSLAG

2019

Bedrijfsvoeringsorganisatie Doelgroepenvervoer
Regio Arnhem-Nijmegen
Eusebiusbuitensingel 53
6828 HZ ARNHEM
ter attentie van het Algemeen bestuur

KSG Registeraccountants B.V.
Stationstraat 4
5953 GX Reuver
Postbus 4785
5953 ZK Reuver
Tel. +31(0)77-4740000
KvK 12063939
www.ksg.nl

Reuver, 12 juni 2020

Betreft: accountantsverslag 2019

Onze ref.: PBO/14723-80-2019

Geachte bestuursleden,

Het doet ons genoegen u verslag uit te brengen omtrent de uitkomsten van onze accountantscontrole van de jaarrekening van de Bedrijfsvoeringsorganisatie Doelgroepenvervoer Regio Arnhem-Nijmegen (hierna: BVO DRAN). We zijn voornemens een goedkeurende controleverklaring bij de jaarrekening van de BVO DRAN over het boekjaar 2019 te verstrekken.

Wij willen u over de volgende belangrijke onderwerpen informeren:

- ✚ Onderbouwing voor goedkeurende controleverklaring;
- ✚ Belangrijke controlebevindingen en aanbevelingen;
- ✚ Kwaliteit beheersorganisatie en interne beheersing;
- ✚ Overige formele aspecten en bevindingen.

Een afschrift van dit verslag is toegezonden aan de directie van de BVO DRAN. In het verlengde van de bestuursvergadering op 25 juni 2020 hebben we het accountantsverslag definitief gemaakt.

We willen benadrukken dat dit accountantsverslag is opgesteld ten behoeve van het Algemeen bestuur van BVO DRAN en mag daarom niet zonder onze toestemming aan derden worden verstrekt. Deze toestemming is niet van toepassing aan publicatie aan deelnemende gemeenten en Provincie Gelderland.

Hoogachtend,

drs. P.J.D. Bosch RA

Extern accountant
KSG Registeraccountants B.V.

Inhoud

1	Conclusie jaarrekeningcontrole.....	3
2	Controlebevindingen en adviespunten.....	6
3	Analyse lasten en vermogen BVO DRAN	7
4	Samenvatting kwaliteit beheersorganisatie	8
	Bijlage 1 Overige onderwerpen en formele aspecten	10
	Bijlage 2a Foutenevaluatie afwijkingen getrouwheid BVO DRAN	12
	Bijlage 2b Foutenevaluatie afwijkingen rechtmatigheid BVO DRAN	12

1 Conclusie jaarrekeningcontrole

Reikwijdte

Door middel van de opdrachtbevestiging inzake de accountantscontrole 2019 heeft u ons opdracht gegeven tot het controleren van de jaarrekening 2019. De reikwijdte van onze controle is opgenomen in de opdrachtbevestiging. Onze controle is mede ingericht op basis van het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado).

Gehanteerde toleranties

Op basis van het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) hebben wij de volgende toleranties gehanteerd:

Goedkeuringstoleranties

- Fouten: 1% van het totaal van de vervoerslasten: €177.000
- Onzekerheden: 3% van het totaal van de vervoerslasten: €531.000

Rapportagetoleranties

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij een rapportagetolerantie voor fouten en onzekerheden op €9.000 gehanteerd (= 5% van de goedkeuringstolerantie van 1%).

Controleverklaring

Wij hebben onze controle van de jaarrekening 2019 van BVO DRAN afgerond en zullen een goedkeurende controleverklaring op de aspecten getrouwheid en rechtmatigheid verstrekken. De goedkeurende controleverklaring betekent dat de jaarrekening een getrouw beeld geeft en er rechtmatig gehandeld is. Afwijkingen en/of onzekerheden zijn binnen de gestelde toleranties gebleven. De begrotingsoverschrijdingen passen binnen het bestaande beleid en worden voldoende gedekt door direct gerelateerde opbrengsten c.q. bijdragen. Deze zijn juist op programmaniveau toegelicht.

Niet gecorrigeerde afwijkingen

In onze controle hebben we geen afwijking groter dan de rapporteringstolerantie van €9.000 onderkend. Onze bevindingen zijn met een vertegenwoordiging van de bedrijfsvoeringsorganisatie besproken.

BBV

Wij hebben vastgesteld dat de jaarrekening over 2019 aan de verslaggevingsvoorschriften van het BBV voldoet. De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming

met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten. Als onderdeel van onze controle en met betrekking tot de jaarrekening hebben wij:

- de aanvaardbaarheid van de toegepaste grondslagen voor financiële verslaggeving en schattingsposten beoordeeld;
- de juistheid en de volledigheid van de toelichtingen beoordeeld;
- de geschiktheid van het gebruikte normenkader voor rechtmatigheid beoordeeld.

De gehanteerde grondslagen voor waardering en resultaatbepaling en het normenkader voor rechtmatigheid bij het opstellen van de jaarrekening 2019 en de totstandkoming van transacties zijn aanvaardbaar. Wij hebben geconstateerd dat de verplichte paragrafen en toelichtingen in de jaarrekening in overeenstemming zijn met de vereisten zoals opgenomen in het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

WNT

Wij hebben geconcludeerd dat de bezoldigingen in de WNT -bijlage over 2019 niet strijdig zijn met de Wet Normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT). De jaarstukken voldoen aan de gestelde publicatie-eisen van de WNT.

Gebeurtenissen na balansdatum

Zowel onder Gebeurtenissen na balansdatum als het jaarverslag heeft BVO DRAN de gevolgen van het COVID-19 (Corona) virus adequaat toegelicht. De toelichting voldoet aan de minimumeisen van het BBV.

Jaarverslag

Als accountant dienen wij ingevolge artikel 213, lid 3 onder d van de Gemeentewet te vermelden of het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening. Op basis van de uitgevoerde werkzaamheden hebben wij geen materiële tegenstrijdigheden, tekortkomingen of inconsistenties te melden op dit gebied. Daarnaast hebben we vastgesteld dat het jaarverslag voldoende transparant naar alle belanghebbenden is. De verplichte paragraaf Bedrijfsvoering geeft voldoende inzicht in de doorgevoerde verbeteringen en externe c.q. interne ontwikkelingen van BVO DRAN. De paragrafen Financiering en Weerstandsvermogen & risicobeheersing geven de financiële positie van BVO DRAN weer.

Taakvelden

Artikel 66 van het BBV bepaalt onder meer dat het overzicht taakvelden dezelfde totaalbedragen moet bevatten als de jaarstukken en dat het verdelingsprincipe waarmee de taakvelden over de programma's zijn verdeeld moeten worden toegelicht.

Wij hebben de bijlage 2: Overzicht gerealiseerde baten en lasten per taakveld juist met de toelichting in de programmaverantwoording kunnen afstemmen. BVO DRAN heeft het verdelingsprincipe tussen taakvelden en programma's juist conform Regeling vaststelling taakvelden en verstrekking informatie voor derden (gepubliceerd in de Staatscourant op 18 april 2016) toegepast. De taakvelden zijn per programma logisch en naar aard in de programmaverantwoording toegelicht.

Wet Fido

Wij hebben vastgesteld dat BVO DRAN aan de gestelde eisen van toelichting van de Wet Fido (Wet Financiering Decentrale Overheden) voldoet.

2 Controlebevindingen en adviespunten

2.1 *Naleving Europese Aanbestedingswet*

Naar aanleiding van onze jaarrekeningcontrole hebben wij geen onrechtmatigheden van de Europese aanbestedingswet vastgesteld. Alle geconstateerde afwijkingen over 2018 zijn in 2019 opgeheven.

2.2 *Begrotingsoverschrijdingen en -onderschrijdingen*

In het kader van begrotingsrechtmatigheid hebben wij alle lastenoverschrijdingen (op taakveldniveau) groter dan €9.000 beoordeeld. Lastenoverschrijdingen zijn onrechtmatig volgens de Kadernota Rechtmatigheid van de Commissie BBV (oktober 2019) en tellen *niet* mee in ons rechtmatigheidsoordeel als controlerend accountant wanneer:

- a). de lastenoverschrijdingen binnen het bestaand beleid van het bestuur passen;
- b). direct gerelateerde opbrengsten tegenover de lastenoverschrijdingen staan;
- c). de lastenoverschrijdingen bij open einde (subsidie)regelingen plaats hebben gevonden.

Wij hebben geen afwijkingen op het gebied van begrotingsrechtmatigheid vastgesteld.

3 Analyse lasten en vermogen BVO DRAN

3.1 Lasten BVO

De werkelijke BVO-lasten liggen voor een bedrag van €56.319 lager dan de begroting over 2019 (6%). De belangrijkste afwijking betreft de incidentele onderschrijding van €61.570 op de aanbestedingskosten voor vervoer en callcenter (nieuwe regiecentrale vanaf najaar 2020).

3.2 Resultaat vervoer

Het gerealiseerde resultaat van het vervoer en overhead bedraagt over 2019 €156.000 exclusief Btw positief (2018 €699.000 inclusief Btw negatief) (zie ook blz. 32: overzicht lasten en baten per taakveld).

Het positieve resultaat van €156.000 is voornamelijk veroorzaakt door de volgende ontwikkelingen:

- P1 vraagafhankelijk vervoer: €238.573. Het positief resultaat op programma P1 is voldoende verklaard door lagere vervoerslasten begeleide participatie WMO (€139.000) en hogere opbrengsten begeleide participatie WMO (€118.000). Doordat meerdere gemeenten kilometerplafonds hebben ingevoerd is het vervoersvolume vraagafhankelijk vervoer lager uitgevallen dan in de begroting was voorzien. Daarnaast zijn er hogere eigen bijdragen van reizigers ontvangen dan in de gewijzigde begroting 2019 rekening mee is gehouden.
- P2 Routegebonden vervoer: € -/ -110.981. De hogere lasten routegebonden vervoer zijn het gevolg van een stijging van het vervoer jeugdhulp 18-. Er is €140.000 (19%) meer besteed dan oorspronkelijk begroot.
- Lagere overheadkosten: €28.000.

3.3 Weerstandsvermogen & financiële positie

Doordat binnen de GR is afgesproken om geen reserves op te bouwen, is de continuïteit afhankelijk van de bijdragen van de partners. De bijdragen zijn voor de komende jaren voldoende gedekt. Dit betekent dat de tekorten en overschotten in de bijdragen van de deelnemende gemeenten ten behoeve van het vervoer en de regie voortduren aangepast worden. Het continuïteitsrisico is dus naar de deelnemende gemeenten verlegd.

4 Samenvatting kwaliteit beheersorganisatie

4.1 Bevindingen interne beheersorganisatie

Mede door de beperkte omvang van de organisatie hebben we de opzet en bestaan van de interne beheersorganisatie van de BVO DRAN nauwelijks in onze jaarrekeningcontrole betrokken. De beheersorganisatie is in 2019 doorontwikkeld. In 2019 heeft de bedrijfsvoeringsorganisatie meerdere beleidsmatige aandachtspunten opgepakt, zoals het opstellen van een normenkader, het inkoop -en aanbestedingsbeleid en het controleprotocol accountantsdiensten.

In 2019 en voorjaar 2020 heeft de Commissie BBV enkele belangrijke wijzigingen in de verslaggevingsrichtlijnen gepubliceerd. De meest in het oog springende ontwikkelingen zijn de Richtlijn inzake toelichting over de effecten van het COVID-19 (Corona) virus (zie hoofdstuk 1) en de intrede van de rechtmatigheidsverantwoording van gemeenten vanaf 2021.

Hierbij zijn een 2-tal varianten mogelijk:

- a. rechtmatigheidsverklaring
- b. internal control statement (ICS).

Het belangrijkste onderscheid tussen beide varianten is de verantwoording over de doeltreffendheid en doelmatigheid van processen bij de variant ICS. Tot op heden heeft de BVO DRAN nog geen formeel standpunt ingenomen welke soort rechtmatigheidsverantwoording de organisatie vanaf 2021 in de jaarrekening zal verantwoorden.

Op dit moment heeft de Commissie BBV slechts een voorbeeldtekst gepubliceerd. In de loop van 2020 zal de Kadernota Rechtmatigheid op dit onderdeel aangepast worden. Niettemin is het van belang de financiële beleidsgrerna van de BVO DRAN tijdig op het ingenomen standpunt van het soort rechtmatigheidsverantwoording te laten aansluiten.

Gedurende onze controle hebben wij vastgesteld dat de BVO DRAN met haar interne controle en beheersing op de goede weg is, maar nog niet op het gewenste formele kwaliteitsniveau voor het verstrekken van de rechtmatigheidsverantwoording vanaf het jaar 2021 is. Wij bevelen de organisatie aan de interne controles te formaliseren.

De uit te voeren rechtmatigheidscontroles en inbedding in de planning & control-cyclus ervan zijn belangrijke pijlers voor optimalisatie van de controlefunctie van een bedrijfsvoeringsorganisatie.

4.2 *Bevindingen automatiseringsomgeving*

Vanuit wet- en regelgeving is het vereist dat wij over de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking rapporteren. Ten behoeve van de interne organisatie kunnen we berichten dat wij geen significante tekortkomingen op het gebied van betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking bij DVG en De Connectie hebben gerapporteerd.

Op het gebied van informatiebeveiliging is de BVO DRAN in belangrijke mate afhankelijk van de IT -dienstverlening van De Connectie. Uit navraag voldoet de organisatie van De Connectie aan de minimumeisen van de BIG -standaarden, maar vindt nog geen onafhankelijke toetsing hierop plaats met als output een ISAE type 1 of 2 rapport.

We bevelen de BVO DRAN aan te bewaken dat De Connectie periodiek over het functioneren van de IT-dienstverlening, waaronder informatiebeveiliging, rapporteert. De BVO DRAN en andere gebruikers hebben hierin een faciliterende rol.

Bijlage 1 Overige onderwerpen en formele aspecten

Geen indicaties van fraude

De verantwoordelijkheid voor de jaarrekening berust bij het Algemeen Bestuur. Uit dien hoofde is het Algemeen Bestuur verantwoordelijk voor het beschermen van het vermogen van de gemeente, het voeren van een afdoende financiële administratie en het in stand houden van een geschikt systeem van interne beheersing (waaronder procedures voor het waarborgen van de betrouwbaarheid en continuïteit van geautomatiseerde systemen en het voorkomen en opsporen van fraude, overige onregelmatigheden en fouten en niet-naleving van wet- of regelgeving). Wij hebben onze controle zodanig ingericht dat wij een redelijke mate van zekerheid verkrijgen dat de jaarrekening in haar geheel geen afwijkingen van materieel belang bevat die het gevolg zijn van fraude of fouten.

Niet -financiële rechtmatigheid

Een belangrijk onderdeel van de controle op rechtmatigheid betreft onder andere het beoordelen van indicaties of signalen van een verhoogd risico op het gebied van juridische rechtmatigheid (niet -financiële rechtmatigheid: het niet voldoen van beheershandelingen aan gemeentelijke -, nationale en Europese wet- en regelgeving). Gedurende de jaarrekeningcontrole hebben we geen tekortkomingen geconstateerd. (zie *Bijlage 2b. Foutenevaluatie afwijkingen rechtmatigheid BVO DRAN*).

Onafhankelijkheid

De voorschriften in het kader van onafhankelijkheid zijn binnen de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA) opgenomen in de 'Nadere voorschriften inzake onafhankelijkheid van de openbaar accountant'. Deze voorschriften vormen een belangrijk onderdeel van het normenkader waaraan accountants moeten voldoen. De naleving hiervan is binnen de organisatie van KSG ingebod. Op basis van dit normenkader concluderen wij dat onze onafhankelijke positie ten opzichte van de BVO DRAN in overeenstemming met de Nederlandse wettelijke bepalingen en beroepsvoorschriften is gewaarborgd. Wij zijn van mening dat er geen schendingen van de onafhankelijkheidsvoorschriften hebben plaatsgevonden. Ons zijn geen relaties bekend tussen KSG en haar zuster- en/of moedermaatschappijen of haar aandeelhouders en/of werknemers en uw organisatie, die naar ons professionele oordeel mogelijk van invloed op onze onafhankelijkheid kunnen zijn.

In dit verband merken wij op dat wij slechts assurance-diensten hebben uitgevoerd. Hierdoor is onze onafhankelijkheid voldoende gewaarborgd voor het uitvoeren van onze controlewerkzaamheden.

In het kader van verscherpte richtlijnen vanuit het programma 'In het publiek belang' van de NBA dienen wij de bestede uren van onze controlewerkzaamheden aan u te rapporteren. Voor uw inzicht verstrekken we onderstaand een opgave van de

tijdsbesteding van onze controlewerkzaamheden per fase van het controleproces (incl. een schatting van nog te besteden uren voor de afronding van de jaarrekeningcontrole):

Urenbesteding fase	uren	
Planning/ interim	30,00	21%
Balanscontrole	104,75	57%
Afronding	8,00	22%
Totaal:	142,75	100%

De bestede uren overschrijden niet onze planning die de basis heeft gevormd voor de met u gemaakte prijsafspraken.

Overige aandachtsgebieden

Hieromtrent berichten wij u als volgt:

- ✓ De BVO DRAN heeft gedurende het boekjaar 2019 geen wijzigingen doorgevoerd in de keuze of de toepassing van belangrijke waarderingsgrondslagen en verslaggeving;
- ✓ Belangrijke ongebruikelijke transacties en controversiële of noodsituaties hebben zich in het boekjaar 2019 niet voorgedaan;
- ✓ We hebben geen gebeurtenissen na balansdatum onderkend die een materiële impact op de jaarrekening van 2019 hebben;
- ✓ Er zijn geen meningsverschillen met de organisatie of Algemeen Bestuur geweest. Bij de uitvoering van de opdracht heeft de ambtelijke organisatie ons volledige medewerking verleend en hebben wij toegang tot de benodigde informatie gehad;
- ✓ Er hebben zich geen omstandigheden voorgedaan die de uitvoering van onze controle in belangrijke mate hebben bemoeilijkt. De medewerkers van de BVO DRAN hebben volledige medewerking verleend;
- ✓ Sinds 1 januari 2019 gelden voor ons Nadere voorschriften NOCLAR (NON-Compliance with Laws and Regulation), hierna NV NOCLAR. Hierin staat dat wij moeten handelen ingeval van niet-naleving van wet- en regelgeving door de BVO DRAN. In voorkomend geval moeten wij mogelijk een relevante niet-naleving onmiddellijk melden aan een bevoegde instantie. Voor meer informatie over de NV NOCLAR verwijzen we u graag naar de website van de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (<https://nba.nl>). Gedurende de uitvoering van de controle hebben we geen relevante niet-naleving van wet- en regelgeving geconstateerd.

Bijlage 2a Foutenevaluatie afwijkingen getrouwheid BVO DRAN

Nr.	Toelichting afwijking	Fouten (in €)	Onzekerheden (in €)	Toelichting fout/onzekerheid
Totaal		-	-	

Bijlage 2b Foutenevaluatie afwijkingen rechtmatigheid BVO DRAN

Nr.	Toelichting afwijking	Fouten (in €)	Onzekerheden (in €)	Toelichting fout/onzekerheid
Totaal		-	-	